

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXV. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

DECEMBER 2016

Adventný koncert v Kostole sv. Kataríny

➔ str. 8

Úspechy MKL Kremnica v behu na lyžiach

➔ str. 15

Do Kremnice príde vianočný kamión

➔ str. 16

Na slovíčko s primátorom

Milí Kremničania,

17. novembra 2016 sme oslávili 688. výročie nášho mesta. Chcem sa Vám všetkým poďakovať za účasť na oslavách, za vytvorenie skvelej atmosféry v meste počas historického aj lampiónového sprievodu. Ďakujem NBS – Múzeu mincí a medailí za zapožičanie priestorov, ECAV Kremnica a Farnosti Kremnica za krásnu a podnetnú ekumenickú omšu za naše mesto a v neposlednom rade ďakujem hlavným organizátorom podujatia z Kultúrneho a informačného centra. V tradícii osláv výročia Kremnice budeme pokračovať aj v budúcich rokoch a verím, že počasie nám v nasledujúcich ročníkoch bude priaznivejšie naklonené.

Nezaháľame ani v iných oblastiach. V meste sa pokračuje na opravách chodníka, aj keď tempo prác spomaľuje nie práve ideálne počasie. Preasfaltovali sme časti ciest na Továrenskej a Zlatej ulici. Začalo sa s prácami na I/65, ktoré v nemalej miere ovplyvnia bežný denný režim obyvateľom na dotknutom úseku. Ďakujem Vám preto za trpezlivosť a verím, že výsledky prác budú stať za dočasné nepohodlie.

Nedá mi nevrátiť sa k jednej téme, ktorá ma trápi – zóna Veterník. Mnohí z dotknutých obyvateľov vyjadrili po prvýkrát svoj názor až teraz, po ukončení procesu spracovania, získavania stanovísk, vypracovaní záverečných dokumentov. Od samotného začiatku, od zverejnenia zámeru, sme Vás oslovovali a pýtali sa na Váš názor, málokto však do procesu vtedy vstúpil. Chcem Vás preto všetkých poprosiť a požiadať, aby ste sledovali dianie v meste – v mestských novinách, vývesných tabuliach, webovej stránke či mestskom rozhlase, aby sme sa podobným situáciám do budúcnosti vyhli. Pretože inak bolo úsilie vynaložené zbytočne a výsledok sa týmto spôsobom iba oddiali a komplikuje.

Na Mestskom úrade sme sa pustili do výmeny podláh v dvoch kanceláriách ekonomického oddelenia a tiež do kúpy nového zariadenia v kancelárii zamestnancov. Parkety v týchto priestoroch už boli značne opotrebované a prostredie prašné. Pokračuje sa aj v obnove fasády na Základnej škole P. Križku.

S radosťou oznamujem, že máme schválený projekt na technické vybavenie kompostoviska. Na oddelenie technických služieb v rámci projektu pribudne nová technika na zber, zvoz a spracovanie kompostovateľného odpadu, a to nielen z verejných priestranstiev, ale aj z Vašich súkromných pozemkov.

Na záver mi dovoľte zaželať Vám úspešné dni a pokojné zvládnutie predvianočného obdobia.

A. Ferencik

Alexander Ferencik
Primátor mesta Kremnica

alexander.ferencik@kremnica.sk
+421 903 808 560

Kremnica oslávila 688 rokov

17. novembra 2016 si Kremnica pripomenula 688. výročie svojho založenia. Bolo to práve v ten deň, keď mesto navštívil uhorský kráľ Karol Róbert z Anjou, udelil osade Cremnychbana mestské privilégia a zároveň banské práva a právo prevádzkovať mincov-

ňu. Tak vzniklo slávne stredoveké slobočné banické mesto Kremnica.

Mestské slávnosti sa v Kremnici v takejto podobe konali po prvýkrát po dlhšej dobe. Práve kvôli pripomenutiu založenia mesta si organizátori zvolili tému

návštevy samotným kráľom Karolom Róbertom. Kremnica sa tak opäť stala dejiskom odovzdávania privilegálnej listiny do rúk richtára. Na slávnostnom ceremoniáli nechýbali ani prísažní, komorský gróf, dvorné dámy, baníci, ale aj obyčajný stredoveký ľud.

pokračovanie na strane 4

EMIL Z KREMNICKE NOVEMBER

16. Nov.

kreslený komix na pokračovanie

Dobývací priestor Kremnica sa podarilo výrazne zredukovať

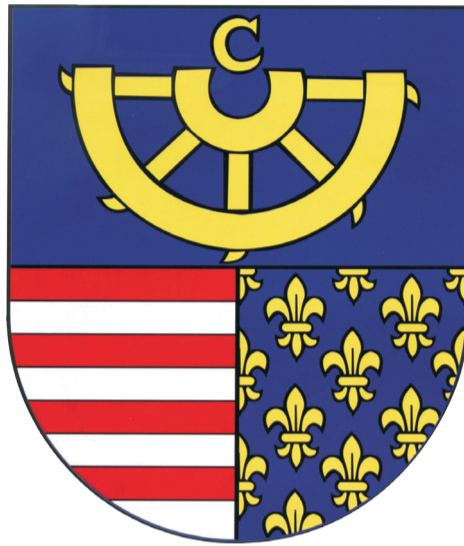
S radostou oznamujem obyvateľom nášho mesta, že po viac ako štvorročnom úsilí orgánov mesta Kremnica sa podarilo dosiahnuť podstatné zmenšenie územného rozsahu dobývacieho priestoru Kremnica.

Dobývací priestor Kremnica na dobývanie zlatostrieborných rúd bol určený rozhodnutím bývalého Ministerstva hutného priemyslu a rudných baní ČSR zo dňa 21.1. 1961. Tento dobývací priestor bol vtedy určený skutočne megalomansky v rozsahu takmer 12 km² a rozkladal sa na území mesta Kremnica (37,6 %), obce Kremnické Bane (42,1 %) a obce Lúčky (20,3 %). V našom meste zaberá skoro celé zastavané územie mesta.

Keďže krátko po určení tohto dobývacieho priestoru došlo k utlmeniu a od roku 1970 k úplnému zastaveniu ťažby zlatostrieborných rúd v Kremnici, obyvatelia mesta toto nepocítovali ako problém. Situácia sa zmenila vtedy, keď od roku 2005 prezentovala spoločnosť Kremnica GOLD, a.s. svoj záujem realizovať v našom meste rozsiahlu povrchovú ťažbu v lokalite medzi Kalváriou a Šturcom a následne mala byť vyťažená ruda spracovaná formou kyanidového lúhovania v blízkosti miesta ťažby.

Žiť priamo v dobývacom priestore určite nedáva dobré perspektívy do budúcnosti, keďže v dobývacom priestore majú absolútnu prednosť záujmy ťažby a všetky ostatné záujmy, verejné, či súkromné, musia týmto záujmom ustúpiť. Mesto Kremnica preto podalo v mesiaci apríli 2012 na Obvodný banský úrad v B. Bystrici návrh

na podstatné zmenšenie územného rozsahu dobývacieho priestoru Kremnica. Po rôznych obštrukciách, Obvodný banský úrad vydal dňa 14. 09. 2016 rozhodnutie o

zmene (zmenšení) dobývacieho priestoru Kremnica. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 10. 2016. Aj keď návrhu mesta nebolo vyhovieť v plnom rozsahu (mesto požadovalo, aby dobývací priestor bol zmenšený iba na územný rozsah výhradného ložiska Šturec), doterajší územný rozsah dobývacieho priestoru v katastrálnom území mesta Kremnica – 443,51 ha bol zmenšený o 232,55 ha, t.j. o viac ako polovicu. Z dobývacieho priestoru bolo vypustené prakticky celé zastavané územie mesta, s výnimkou horných častí Banskej cesty, Novej doliny a Ulice Jurka Langsfelda. Aktuálne sa chceme zamerať na zmenšenie územného rozsahu chráneného ložiskového územia, ktoré zostalo zachované v rozsahu pôvodného dobývacieho priestoru, pretože sa domnievame, že pre ochranu výhradného ložiska Šturec nie je potrebné také rozsiahle chránené ložiskové územie a budeme tiež skúmať možnosti vypustenia z dobývacieho priestoru aj zostávajúcu časť intravilánu mesta. Obcí Kremnické Bane a Lúčky sa zmenšenie dobývacieho priestoru na základe návrhu mesta nedotklo. Ak sa tak tieto obce rozhodnú, musia samé požiadať o zmenšenie dobývacieho priestoru na svojich územiach.

Stanovisko mesta Kremnica ku zámeru podzemnej ťažby na roky 2017 – 21 je nesúhlasné

Obyvateľov nášho mesta sme už operatívne informovali prostredníctvom webovej stránky mesta, že zo strany Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie bol mestu Kremnica dňa 26.09.2016 predložený zámer „Podzemná ťažba Ag – Au rúd v dobývacom priestore Kremnica v r. 2017 – 2021“. Súčasne bolo mesto požiadané o zverejnenie tohto zámeru a o predloženie stanoviska mesta k nemu.

Tento zámer na podzemnú ťažbu predložila spoločnosť ORTAC, s.r.o.; zámer je rozsiahly, má 92 strán a je obdobný zámeru na podzemnú ťažbu na ložisku Šturec, ktorý táto spoločnosť predložila v roku 2013. Chcem Vás informovať, že mesto Kremnica predložilo k aktuálnemu zámeru negatívne stanovisko, t.j. deklarovalo nesúhlas s realizáciou zámeru spoločnosti ORTAC, s.r.o. na podzemnú ťažbu zlatostrieborných rúd v štôlni Andrej v rokoch 2017 - 2021. Stanovisko mesta je v plnom znení prístupné na webovom sídle mesta Kremnica. Chcem Vás pri tejto príležitosti ubezpečiť, že aj súčasné vedenie a orgány mesta Kremnica sa v celom rozsahu pridriavajú doterajšej línie mesta vo vzťahu ku zámerom ťažby v našom meste. Táto línia mesta je koncentrovane vyjadrená v uznesení Mestského zastupiteľstva číslo 226/1111 zo dňa 03.11.2011. Dovolím si odcitovať časť z tohto uznesenia: „Mestské zastupiteľstvo nesúhlasí s tým, aby zásoby zlatostrieborných rúd vo výhradnom ložisku Kremnica - Šturec boli v súčasnej dobe ťažené, lebo nie je daná potreba tejto ťažby v prospech Slovenskej republiky a vyjadruje presvedčenie, že zásoby zlatostrieborných rúd vo výhradnom ložisku Kremnica - Šturec by mali byť ponechané ako rezerva štátu a naše národné bohatstvo pre ďalšie generácie. Je predpoklad, že v budúcnosti budú objavené nové metódy získavania zlata z rudy, ktoré budú šetrnejšie ku životnému prostrediu ako doterajšie metódy a aj potreba zlata pre našu krajinu a jej obyvateľov môže byť v budúcnosti akútnejšia ako je tomu dnes.“

Treba tiež pripomenúť, že od prijatia tohto uznesenia Mestského zastupiteľstva došlo ku významnej legislatívnej zmene, a to k zákazu používania metódy kyanidového lúhovania pri spracovávaní zlatostrieborných rúd (mimochodom, mesto Kremnica prijatie takéhoto zákazu požadovalo už v roku 2006). Som presvedčený, že v súčasnosti po legislatívnom schválení zákazu používania metódy kyanidového lúhovania, nie je naše mesto ohrozené megalomanskou povrchovou ťažbou zlatostrieborných rúd. Ani aktuálny zámer podzemnej ťažby na roky 2017 – 2021 nepredstavuje po kvantitatívnej stránke (ide o ťažbu v existujúcej Andrej štôlni v rozsahu 1000 ton rudy za rok) ani po kvalitatívnej stránke (vyťažaná ruda sa nebude spracovávať v okolí Kremnice), žiadne ohrozenie pre naše mesto.

Pokiaľ sa jedná o ďalšie, doposiaľ prezentované zábery

ťažby, ukázalo sa, že týmto zámerom dokážeme účinne čeliť legitímnymi právnymi prostriedkami. Ako príklad môžem uviesť zámer spoločnosti ORTAC, s.r.o., predložený ešte v roku 2011 na povolenie banskej činnosti – otvárkou, prípravy a dobývania výhradného ložiska Au, Ag rúd v lome Šturec.

Po vyše päť rokov trvajúcich rôznych právnych procesov, bolo správne konanie v tejto veci rozhodnutím Obvodného banského úradu v B. Bystrici zo dňa 19.7.2016 zastavené. Na odvolanie spoločnosti ORTAC, s.r.o. proti rozhodnutiu o zastavení konania, bolo toto rozhodnutie potvrdené aj rozhodnutím Hlavného banského úradu

zo dňa 27.10.2016. Toto rozhodnutie je konečné a nie je možné sa proti nemu odvolať. Tento zámer ťažby preto nie je možné realizovať. Obdobná situácia je aj s už vyššie spomínaným zámerom na podzemnú ťažbu na ložisku Šturec, ktorý bol predložený spoločnosťou ORTAC, s.r.o. v roku 2013. O tejto ťažbe nie je stále definitívne rozhodnuté. Je vedených niekoľko súdnych a správnych konaní v tejto veci a vo forme súdneho predbežného opatrenia je vydaný zákaz ťažby do právoplatného skončenia súdneho konania. Takže ani z tejto strany mestu Kremnica nič nehrozí.

Články na strane: Alexander Fereňčík
ilustračné foto: Ivan Čillík

Priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Viera Vaská, poslankyňa MsZ:

V rámci mojich možností (treba si uvedomiť, že sila môjho hlasu v MsZ sa rovná jednej trinástine) sa snažím o to, aby prostriedky mesta boli vynakladané čo najefektívnejšie a najhospodárnejšie. Niekedy vidím u niektorých kolegov určitú rozšafnosť pri rozhodovaní o vynakladaní rozpočtových prostriedkov. Akoby vychádzali z toho, že sa nejedná o ich vlastné peniaze. Pri tom sa nie vždy hľadí na to, či ide o uspokojovanie širších celomestských záujmov a potrieb alebo len určitých skupinových záujmov. Rozpočet mesta by tiež mal mať určitú stabilitu. V praxi sa však stretávam s tým, že v priebehu rozpočtového roka sú neustále predkladané požiadavky na rozpočtové zmeny. Niektoré zmeny sú nepochybne potrebné a sú vynútené novými okolnosťami; sú však aj požiadavky na také zmeny, ktoré sa dali predvídať už pri tvorbe rozpočtu a ich stupeň naliehavosti je sporný.

Naše mesto Kremnica je veľmi pekné (čo vedia skôr oceniť jeho návštevníci) a nebojím sa povedať, že vďaka rozsiahlemu lesnému majetku aj bohaté. Je len na nás, aby sme sa snažili nadštandardné príjmy, ktoré mesto má, čo najefektívnejšie a najrozumnejšie využiť v prospech rozvoja nášho mesta. Aj mi poslanci sme už prijali niekoľko opatrení, ktoré znamenajú určitú úsporu nákladov mesta. Počet riadnych zasadnutí MsZ sme znížili na 8 a rozhodli sme, že všetky mimoriadne zasadnutia MsZ sú bez nároku na odmenu. Taktiež sme rozhodli o znížení celkového počtu poslancov pre nové volebné obdobie na 11, čo je zákonné minimum pre naše mesto podľa veľkosti. Tieto opatrenia prinášajú už teraz ročnú úsporu nákladov cca 10 tis € a v ďalšom volebnom období to bude ešte viac. Ide nám o to, aby rokovania orgánov mesta mali vyslovene pracovný charakter a neboli miestom vzájomnej konfrontácie. Mám za to, že pozitívnym krokom je aj vytvorenie jedného volebného obvodu pre voľbu poslancov, takže v budúcom volebnom období bude každý poslanec volený všetkými obyvateľmi - voličmi. Poslanci budú mať omnoho silnejší mandát ako je tomu doposiaľ a budú prioritne reprezentantmi celého mesta a nielen niektorej jeho časti. Je takto aj väčší predpoklad, že za poslancov budú zvolení tí najkvalitnejší kandidáti.

pokračovanie v ďalšom čísle Kremnických novín

Jaroslav Slašťan, poslanec MsZ:

Stála tam neistá s pohľadom upreným do zeme. Hovorila o Kremnici, tak ako si ju pamätala do októbra 1956. Spomínala na lekárov, pacientov a ten osudný deň, keď ju za vypnutého elektrického prúdu a osvetlenia - krátko po polnoci, naložili do pristaveného autobusu a odviezli z Kremnice preč. Hovorila o ťažkej ceste k autobusu, dave Kremničanov odhodlaných sestry brániť a zabrániť ich odvečeniu, o neistote, dlhej ceste do koncentračného tábora v Báci a o poľnohospodárskej práci, ktorú tam vykonávali, až kým ich nedeportovali do textilnej továrne JUTA v českom Jaroměři. Hovorila pokojne, múdro, bez hnevu a zatrpknutosti voči tým, ktorí jej ubližovali. Aj napriek zamračenému dňu cez vitráž kostolných okien občas zasvietilo slnko a osvetlilo jej útlú postavu. Ale tento deň nebol zvláštny pre symboliku počasia, ani pre mystiku modrých rehoľných rúch a ani pre ticho kostolných lavíc. Pred vstupom do rehole zažila táto sestra Slovenský štát a jeho nacionalizmus, ktorý umožňoval mnohým dostať sa k moci a zbohatnúť. To, že to bolo na úkor iných ľudí, ktorí potom putovali v dobytých vagónoch preč, im nevadilo. Potom prežila roky ťažkých skúšok komunistckej ideológie, ktorá umožnila jej nositeľom moc a výhody. Že to bolo na úkor iných, často schopnejších a že pri tom utláčali tisíce nevinných, to tiež týmto ľuďom nevadilo. Bolo to neuveriteľne užitočné svedectvo. Ak komunisti v čomsi naozaj uspeli, bola to výroba predsudkov. Šikovne do mnohých mysli vtláčili, že kresťanstvo patrí do stredoveku, ktorý bol dobou temna. Pritom ich marxizmus bol zdrojom strašlivej diktatúry, takmer všetci jeho predstavitelia masoví vrahovia a ŠtB pelech lotrov. Je 27 rokov od chvíle, keď padol neslobodný režim a táto marxistická utópia našťastie stroskotala. Predposlednú októbrovú sobotu sme si v Kremnici spolu s Konfederáciou politických väzňov pripomenuli 60. výročie násilného vyvezenia sestier vincentiek z nášho mesta. Blahoželám vám všetkým k 17. novembru.

Martin Novodomec, poslanec MsZ:

Môj nesúhlas s rozpočtovým opatrením

Na poslednej „Ekonomickej komisii“ bolo predložené rozpočtové opatrenie primátora. V rámci opatrenia bolo použitých 9 100 € na investície do Mestského úradu (interiérové vybavenie a výmena podláh), financované z poklesu úrokovej sadzby 7 700 € a z nedočerpaných zdrojov na športové akcie 1 400 €. A s týmto som súhlasiť nemohol ... Na začiatku chcem upozorniť, že súhlasím s postupnou rekonštrukciou mestského úradu, ale systematicky (plánovanou) a z usporovaných zdrojov. Za ten čas, čo pôsobím vo funkcii poslanca, sám vidím, že interiér úradu má viacero nedostatkov. Ale vo verejnom neplatí to čo v súkromnom, práveže naopak. Musíme uprednostniť čo je vonku, pred tým, čo je vo vnútri. To, prečo som kritizoval takýto postup, je z dvoch dôvodov. Prvým je, že každé ušetrené zdroje (aj mimoriadne) majú byť systematicky, plánovane použité. Všetkým aj dnes máme rozbehnuté iné akcie chodníky, ihriská, cestovný ruch, ktoré potrebujú aj takéto menšie čiastky. Druhým dôvodom je použitie nedočerpaných 1400 € z položky športové akcie, aj keď k nám boli sponzori naklonení. Nemyslím si, že Kremnica je športovými akciami preplnená, a preto som názoru, že financie s jasným zámerom, v tomto prípade na šport, mali byť v plnej miere vyčerpané na šport. Preto by som bol rád, keby mesto v budúcnosti použilo nielen rozpočtované financie na kultúru a šport, ale dokázalo získať aj ďalšie zdroje (granty, dotácie, sponzoring) na pestrejší život v meste.

Slovenský Červený kríž
v Žiari nad Hronom v spolupráci
s mestom Kremnica

oznamuje všetkým darcom krvi, že dňa
13. 12. 2016, t.j. v utorok
v čase od 7.30 hod. do 10.00 hod.

sa uskutoční

KVAPKA KRVI

v Mestskom kultúrnom stredisku v Kremnici.

Prineste si občiansky preukaz a kartičku poistenca.

„Každá kvapka pomôže
zachrániť život“.

Knižnica Jána Kollára, Kremnica oznamuje

!!! zmenu !!!

otváracích hodín na zimné obdobie
od 1.12.2016 do 28.2.2017

nasledovne:

Oddelenie lit. pre deti:

Pondelok: 9.00 – 17.00 hod.
Utorok: 9.00 – 17.00 hod.
Streda: 9.00 – 17.00 hod.
Štvrtok: 13.00 – 15.00 hod.
Piatok: 9.00 – 17.00 hod.

Oddelenie lit. pre dospelých:

8.00 – 17.00 hod.
8.00 – 17.00 hod.
8.00 – 17.00 hod.
13.00 – 15.00 hod.
8.00 – 17.00 hod.

Čítareň:

9.00 – 17.00 hod.
9.00 – 17.00 hod.
9.00 – 17.00 hod.
13.00 – 15.00 hod.
9.00 – 17.00 hod.

Obedňajšia prestávka v čítárni: 12.00 hod. – 13.00 hod.

Oznam pre žiakov ZŠ a ich rodičov

Od **1. 1. 2017** musia byť všetky preukazy na vlak pre deti do 15 rokov vydané **do 1.8.2016** vytlačené znovu. Centrum voľného času Kremnica ponúka pre rodičov a žiakov zabezpečenie vytlačenia preukazov na vlak za týchto podmienok: **starý preukaz dieťaťa treba doniesť do 29. 11. 2016 do Centra voľného času v Kremnici do 16:00 hod.** Ak je zmena adresy alebo občianskeho preukazu rodiča, je potrebné doniesť prefoťovaný občiansky preukaz z oboch strán. Ak nie sú žiadne zmeny, treba doniesť iba starý preukaz dieťaťa, prípadne novú fotku dieťaťa - lepiacou páskou prilepiť k starému preukazu.

Mesto Kremnica oslávilo 688 rokov

pokračovanie z titulnej strany

17. novembra 2016 si Kremnica pripomenula 688. výročie svojho založenia. Bolo to práve v ten deň, keď mesto navštívil uhorský kráľ Karol Róbert z Anjou, udelil osade Cremnychbana mestské privilégia a zároveň banské práva a právo prevádzkovať mincovňu. Tak vzniklo slávne stredoveké slobodné banické mesto Kremnica.

Oslavy založenia mesta sa uskutočnili v tejto forme po prvýkrát po dlhšom období. Veríme, že sa z podujatia stane tradícia a že si výročie mesta budeme pripomínať každý rok, aj keď možno nie vždy rovnakým spôsobom. Tento rok nás navštívil Karol Róbert z Anjou, v budúcnosti to môžu byť návštevy iných významných osobností minulosti.

Oslavy založenia mesta majú okrem zábavy poslužiť aj ako činiteľ budovania pozitívneho vzťahu k mestu zo strany obyvateľov a návštevníkov. Pripomínanie výročia mesta môže byť pekným spštením jesenného kultúrneho programu v Kremnici.

Program Mestských slávností sa začal ekumenickou bohoslužbou za mesto Kremnica v evanjelickom kostole. Nasledoval historický sprievod z priestorov medzibránia k Mestskému hradu, na ktorom sa zúčastnili okrem kráľovského dvora aj Kremnický banický spolok, kremnické strigy, kremnická dychovka, ale aj "poddaný ľud". Historický sprievod na čele s richtárom, komorským grófom a prísaznými poputoval až do Kostola sv. Kataríny, kde sa udialo samotné odovzdávanie privilegálnej listiny do rúk richtára. „Ceremoniál aj sprievod sme si užili, super atmosféra,“ vyjadrila sa jedna z účastníčok sprievodu. „Deťom sa páčili hlavne koníky, nám kostýmy aj všetko ostatné,“ hovorí ďalší obyvateľ Kremnice.

Na Mestskom hrade odznela po prvýkrát aj nová znelka Kremnice, ktorú v 18. storočí zložil obyvateľ a vážený kremnický hudobník Anton Aschner. Aschner patril vo svojom období k najkvalitnejším tvorcom duchovnej hudby v "Hornom Uhorsku." Narodil sa v Tirolsku, no väčšinu života prežil v Kremnici, kde zastával rôzne významné funkcie. Anton Aschner zomrel v roku 1793 a je pochovaný v krypte kremnického Kostola sv. Alžbety.

Oficiálny program na Mestskom hrade zavŕšil lampiónový sprievod o 17.00, ktorý posvietil cestu späť do mesta. Lampióny si užili najmä deti, sprievodu sa zúčastnilo viac ako 200 ľudí. Do Kremnice sa tak vrátila tradícia, ktorá bola v minulosti obľúbenou súčasťou mestského života.

Mestské slávnosti pri príležitosti 688. výročia založenia mesta Kremnica sa stanú pravidelným podujatím. Veríme, že v budúcnosti sa do programu zapoja čoraz viac obyvateľov a návštevníkov mesta.

Pri tejto príležitosti za organizačný tím ďakujeme NBS - Múzeu mincí a medailí za poskytnutie priestorov, Kremnickému banickému spolku, strigám, dychovke a farnostiam za spoluprácu pri tvorbe programu a všetkým účastníkom slávností za vytvorenie skvelej atmosféry.

Veronika Chrienová
foto: Ivan Čillík

www.ivancillik.eu

www.ivancillik.eu

www.ivancillik.eu

www.ivancillik.eu

Na úpravu bežeckých tratí môže aj túto sezónu prispieť každý

Skalka sa vďaka prvej snehovej nádielke, priaznivému počasiu a úsiliu Romana Béreša z Cyklosanté na pár dní stala 13. novembra prvým strediskom na Slovensku, kde mohli bežkári lyžovať na upravených tratiach. Upravená bola in-line dráha a štadión Rudolfa Čillíka.

Hoci dnes je už novembrový sneh minulostou, mesto Kremnica bude aj nastávajúcu zimnú sezónu financovať úpravu bežeckých tratí. K dispozícii je viacero strojov na úpravu a tieto budú na základe objednávky upravovať in-line dráhu, bežecký štadión Rudolfa Čillíka, štandardné aj turistické trate s dĺžkou viac ako 70 km.

Už aj v týchto dňoch môžete prispieť na úpravu aj vy a to kúpou nálepky s nominálnou hodnotou 5 €, 10 €, 20€, 50€ alebo 100€. Zakúpiť si ich môžete v Kultúrnom a informačnom centre, v Cyklosanté, v Relax centre a postupne pribudnú aj ďalšie predajné miesta, o ktorých vás budeme informovať.

Zuzana Tileschová

Mestské lesy vyrábajú Kremnický med

Už pár rokov sa intenzívne hovorí o globálnom alarmujúcom úbytku včelstiev. Mestské lesy v Kremnici sa rozhodli zareagovať aspoň v rámci nášho regiónu a vrátiť sa k tradícii včelárstva v rámci lesníctva.

V minulosti boli včelnice bežnou súčasťou lesov
Prírodné lesné prostredie je prirodzeným domovom včiel. Aj preto sa Mestské lesy Kremnica rozhodli vrátiť včelnicu tam, kde v minulosti boli bežnou súčasťou ekosystému. „V minulosti boli bežné takéto chovy včiel v štátnych lesoch alebo štátnych majetkoch. Svedčia o tom aj miestne názvy lokalít,“ uviedol riaditeľ Mestských lesov Kremnica Karol Mutňanský.

V pláne je až 200 včelích rodín

Cieľom projektu je podľa Mutňanského vybudovanie siete včelnic na pozemkoch Mestských lesov. „Konečný stav včelích rodín sa bude pohybovať od 150 do 200, na každej včelnici by pri tom malo byť 20 až 30 rodín,“ dodáva Mutňanský. V súčasnosti sú zriadené tri včelnice: Kalvária, Peklo a Horná Štubňa. Každá oblasť je niečím špecifická. Na Kalvării rastú prevažne lipa a hloh, med z včelnice Horná Štubňa zase obsahuje najviac medovice. Každý pohár

medu je riadne označený, takže zákazník presne vie, z ktorej oblasti jeho med pochádza.

„Kritériá výberu lokalít zahŕňali najmä dostupnosť a širokú a špecifickú ponuku pastvy,“ vysvetľuje Mutňanský. V roku 2017 by k aktuálnym oblastiam mala pribudnúť lokalita Turček. Všetky včelnice podľa Karola Mutňanského spĺňajú aj estetické kritériá a sú vysoko odborne obhospodávané.

Sezóna 2016 bola slabšia

Momentálne majú Mestské lesy Kremnica 34 včelstiev v lokalite Kalvária, 30 v lokalite peklo a 21 v katastri Horná Štubňa. Včelárčenie však v uplynulej sezóne počasie veľmi neprialo. „Tento rok bola slabá zima, rýchly nástup jari a následné ochladenie, čo nie sú dobré podmienky pre včely,“ opisuje tohtoročnú situáciu Karol Mutňanský. Prvá sezóna Kremnického medu tak vyniesla len 530 kg medu, o ktorý však obyvatelia Kremnice a okolia prejavili

nemalý záujem. „Med sa predáva dobre,“ usudzuje Mutňanský.

Z včelnic by mohol ťažiť aj turizmus

Kremnický med by mal mať aj vlastnú webovú stránku, kde bude vysvetlený celý proces výroby a zberu medu, charakteristika lokalít, v ktorých sa nachádzajú včelnice a mnoho ďalších informácií.

Mestské lesy Kremnica majú v pláne aj verejné prezentácie práce oddelenia včelárstva či prezentácie pre školy. Počítajú aj so záujmom turistov. „Časom by sme chceli včelárstvo a výrobu Kremnického medu dostať viac medzi ľudí rôznymi formami a spôsobmi,“ uviedol Karol Mutňanský.

Okrem Kremnického medu Mestské lesy plánujú vyrábať aj iné produkty, ako napríklad propolisové tinktúry či výrobky z peľu.

Veronika Chrienová
foto: Mestské lesy Kremnica

Úspech na medzinárodnom veľtrhu cvičných firiem

Každoročne sa v našom hlavnom meste koná podujatie pod názvom Medzinárodný veľtrh cvičných firiem. 19. ročníka sme sa po prvýkrát ako súťažiaci zúčastnili aj my, žiaci 5. TIS z SPŠO pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej v Kremnici, s našou firmou Deafihla, s. r. o.

Každý z nás priložil ruku k dielu a vznikol stánok, originálny katalóg, logo a letáky. Zdokonalili našu firmu tak, aby sme ju mohli ísť prezentovať až do Bratislavy, nebolo jednoduché, ale nakoniec sa nám to s pomocou pani učiteľky Mgr. Martiny Skaličanovej a vďaka finančnej podpore Nadácie Pontis podarilo.

Veľtrh sa konal v dňoch 9. - 11. novembra 2016 v priestoroch strediska medzinárodných veľtrhov a súťaží Incheba Expo Bratislava. Prvý deň sme stánok postavili a na ďalší deň sme už začali naplno obchodovať. Verejnosti sme predstavili našu firmu a katalóg s kolekciou Picasso na jar/leto 2017, v prípade záujmu sme vystavili objednávku. A záujem veru bol. Našu firmu sme prezentovali aj na pódiu v slovenskom a anglickom jazyku a v posunkovej reči, toto bola pre nás asi najnáročnejšia časť, ale zvládli sme

aj tú.

Na tretí deň prišlo vyhodnotenie súťaží cvičných firiem, ktoré sú súčasťou veľtrhu. Boli sme neskutočne napäté a netrpezlivé, či si odnesieme cenu v niektorej zo siedmich kategórií. A stalo sa! V kategórii logo cvičnej firmy sme obsadili 2. miesto a v kategórii katalóg cvičnej firmy sme postúpili do užšieho výberu. V silnej medzinárodnej konkurencii vyše šesťdesiatich cvičných firiem je to veľký úspech.

Plný dojem, inšpirácií a nápadov sme sa vrátili domov. Veríme, že naši mladší spolužiaci v odbore TIS budú v nasledujúcich rokoch rovnako úspešne viesť našu cvičnú firmu.

Silvia Leštachová
študentka SPŠO pre ŽSPI Kremnica

Pozývame Vás na

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

dňa **30. 11. 2016** (streda)

od **8.00 hod.**

**Gymnázium pre žiakov so sluchovým postihnutím internátne
SPŠO, SOŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím internátne
OU internátne**

KREM N I C A

Kráčame s prírodou... Dopoludnie s besedou

Koncom minulého školského roka sa nám podarilo dobudovať náučný chodník „KRÁČAME S PRÍRODOU“ na oboch pracoviskách materskej školy. Deti sa prostredníctvom informačných tabúľ viaczmyslovým vnímaním dozvedia zaujímavosti o flóre a faune Kremnického okolia. Touto cestou by sme chceli poďakovať Mestským lesom Kremnica a najmä p. Ing. K. Mutňanskému, p. Jarkovi Slašťanovi a firme VOX za materiálnu pomoc a spoluprácu pri tvorbe náučného chodníka, ktorý spestruje exteriér našej materskej školy.

Monika Golhová

Vo štvrtok 3. novembra k nám do školy zavítal pán Vrábek zo Slovensko bez drog. Beseda bola rozdelená do skupín. Najprv sa do besedy zapojili 6.A a 7.A,B chlapci a 8.A, potom 9.A a 7.A,B dievčatá, a napokon my z 5.A a 5.B triedy. Pán Vrábek nám pomohol pochopiť, čo je droga, a prečo ich ľudia berú a ako je lepšie sa im vyvarovať.... Bolo to zaujímavé, všetci sme sa zapájali do rozhovoru, veľmi sa nám to páčilo a tiež sme sa dozvedeli veľa informácií. Pán Vrábek nám rozprával pútavo, dozvedeli sme sa mnoho nových pojmov. Už sme ich asi aj niektorí z nás počuli, ale nevedeli sme ich skutočný význam. A tak nám boli vhodnou formou vysvetlené. Do diskusie sa zapojil takmer každý. Sme radi, že o takej náročnej téme akou sú drogy, sme sa mohli tak záživne porozprávať.

Laura Ďganovská, žiačka 5. B triedy
ZŠ, Angyalova ul., Kremnica

Po stopách Ľudovíta Štúra

V utorok ôsmeho novembra sa siedmci, ôsmaci a deviatci vydali po stopách Ľudovíta Štúra. Dlhú cestu do Modry nám spríjemňovala veselá atmosféra. V autobuse sa šíril smiech a spev veselých žiakov. Zábava ale na chvíľu musela skončiť, keď sme vošli do múzea Ľudovíta Štúra, aby sme sa mohli sústrediť a počúvať milú pani lektorku, ktorá nám všetko stručne porozprávala. Novinkou v múzeu je použitie moderných interaktívnych technológií, ktoré Ľudovíta Štúra prepájajú so súčasnosťou. Zvukové nahrávky predstavujú návštevníkom Štúrove prejavy, básne a nové informácie hravou formou poskytnú interaktívne a mediálne súbory. Keď sme si exponáty poriadne prezreli, presunuli sme sa do kópie Ľudovítovskej izby. Tam nám pani znova niečo porozprávala a my sme mali čas si jeho útulnú izbu prezrieť, alebo sa na niečo opýtať. Nebola veľká ani malá. Zdobil ju však pekný starodávny nábytok a obrazy.

Keď sme prehliadku múzea ukončili, presunuli sme sa do „Keramikárne“, ktorej časť bola venovaná tomuto významnému človeku slovenských dejín. Boli tu rôzne keramické exponáty či už sošky alebo vazy. Naša cesta ale neskončila a pokračovali sme ďalej. Zastavili sme sa pri súsoší Ľudovíta Štúra a jeho generačných druhoch. Zaujímavé je na ňom to, že bolo po častiach vyrobené v Taliansku a skompletizované v Modre. Pri tomto súsoší sme sa všetci odfotili, a keď sa pozrieme na túto fotku, spomenieme si na túto zábavnú a náučnú exkurziu. V závere našej návštevy v Modre sme sa boli pozrieť na posledné miesto odpočinku Ľudovíta Štúra v miestnom cintoríne. Zapálili sme mu sviečku a pomaly sme sa vracali späť k autobusu. Naša cesta sa ale ešte neskončila a presunuli sme sa do Pribinova mesta, do Nitry, kde sme sa boli pozrieť v nákupnom centre. Každý z nás si mohol niečo kúpiť a potom už nasledoval návrat domov. Napriek tomu, že sme boli unavení naša veselá nálada neskončila a aj cestou domov sme sa smiali a spievali si. Dúfame, že sa ešte v tomto školskom roku opäť vydáme na podobne skvelú školskú exkurziu.

Viktória Juliana Hašková, 8.A
ZŠ, Angyalova v Kremnici

Všetko alebo nič skupiny Virvar

Skupina Virvar vydala v piatok 11.11.2016 svoj debutový singel **Všetko alebo nič**.

Skupina hrá v zložení a nástrojovom obsadení (zľava): Dávid Hric – Matúška – bicie, Eva Mališová – elektroakustická gitara, Matúš Vojtko – spev, Marek Vojtko – gitary, vokál, Samuel Junas – basgitara, vokál.

Mladí hudobníci z kremnickej skupiny Virvar zobrali svoj muzikantský osud do vlastných rúk. Po piatich rokoch svojej existencie, viacerých poctivo odohratých koncertoch, vystúpeniach a najmä úspešných účastiach na celoslovenských súťažiach hudobných skupín, sa rozhodli vydať debutový singel **Všetko alebo nič** a k nemu aj videoklip. Singel je predzvesťou prvého albumu skupiny, ktorý chcú nahráť a vydať v roku 2017.

Pieseň **Všetko alebo nič** prináša melanchóliu, poetickosť a rozporuplnosť, ktoré sú typické pre vzťahy mladých ľudí a hľadania samého seba. Rovnaké pocity sa podarilo zachytiť aj vo videoklipe, plnom kontrastov a farieb jesene. V klipe okrem samotnej skupiny účinkuje mladá a talentovaná herečka Kristína Bartoňová. Virvar sa pre realizáciu singla a videoklipu zverili do rúk obrazovému a zvukovému štúdiu Mólča Records bratov Bošelovcov. Chémia medzi kapelou a majstrami zvuku a obrazu zaúčinkovala výborne.

Svoju muzikantskú púť začínala skupina Virvar interpretáciou známych slovenských piesní od skupín Polemic, Iné Kafe, či IMT Smile. Po čase sa však čoraz viac začala venovať vlastnej tvorbe a autorský potenciál pôvodne bubníka a dnes gitaristu Mareka Vojtku pretavila do playlistu plného autorských piesní.

Videoklip nájdete na YouTube skupiny Virvar.

Marián Vojtko

podaruj . vymeň . recykluj . urob radost'

17.12.2016

Kino Akropola, P. Križku 393/10, Kremnica

Ako na to?

Stačí priniesť v daný deň veci, ktoré si myslíte, že by vedeli niekomu inému spraviť radosť. Veci, ktoré už nepotrebuje a ešte sú v použiteľnom stave - oblečenie, knihy, hračky, doplnky ..

Dané veci buď podarujte alebo zameňte za iné, ktoré vyčaria úsmev vám alebo vašim blízkym.

Priniesť veci však nie je podmienkou, môžete si prísť len vychutnať atmosféru, urobiť si radosť nejakou maličkosťou či drobnosťou, poprípade si pozrieť sprievodný program akcie.

A to všetko bez peňazí!

Vdýchni starým veciam nový život a urob tým druhým krajšie Vianoce.

Ak ľudia prestanú riešiť peňažnú hodnotu vecí a začnú si pomáhať tak, že jeden druhému urobia láskavosť, časom môžu uspokojiť väčšinu svojich potrieb prostredníctvom vzájomnej pomoci a zároveň podporiť recyklovanie vecí, ktoré môžu ešte niekoľko rokov pokojne slúžiť.

Viac informácií nájdete na:

www.zonabezpenazi.sk

facebook.com/bezpenazna.zona

Občianske združenie
SOS Kremnica

si Vás dovoľuje pozvať
na slávnostnú prezentáciu
jubilejného 30. čísla časopisu

Kremnický letopis.

Podujatie sa uskutoční
v utorok 6. decembra 2016 o 18.00 hod.
v prednáškovej sále kremnického múzea
(Štefánikovo námestie 11/21).

Môžete sa tešiť na bohatý program
a viaceré prekvapenia.

Ustup je voľný.

Adventný koncert v Kostole sv. Kataríny predstaví dve výnimočné osobnosti slovenskej hudby

Múzeum mincí a medailí v spolupráci s mestom Kremnica opäť pripravuje Adventný koncert, ktorý patrí neodmysliteľne k predvianočnému času v Kremnici. Tohto roku na ňom privítame kremnického rodáka, operného speváka Jozefa Benciho s organistom Jánom Vladimírom Michalkom. Koncert sa uskutoční v štvrtú adventnú nedeľu, 18. decembra 2016 o 18.00 hodine v Kostole sv. Kataríny. Vianoce na hrade však začnú už popoludní vianočnými mini trhmi, súčasťou ktorých bude i živý betlehem.

Jozef Benci svojim neobyčajne zvučným a farebným hlasom zaujal najmä veľkými verdiovskými basovými postavami, a to nielen poslucháčov domácich operných scén, ale aj v rôznych okolitých i vzdialených krajinách sveta (Brazília, Čína, Japonsko). V Slovenskom národnom divadle je angažovaný v ťažiskových basových úlohách svetovej opernej tvorby. Intenzívne sa venuje aj koncertnej činnosti. Do Kremnice sa vráti potešiť svojich rodákov a všetkých ďalších poslucháčov spolu s ďalšou výnimočnou osobnosťou slovenskej kultúry.

Ján Vladimír Michalko je výrazným predstaviteľom organového interpretačného umenia na Slovensku i v zahraničí. Okrem toho je profesorom organovej hry, má zásluhy na záchrane a propagácii vzácnych historických organov na Slovensku, je aktívny v publikačnej, scenáristickej a kompozičnej oblasti. V pestrej paletе adventného koncertu umelci predstavia aj skladby z posledného spoločného albumu.

V areáli Mestského hradu budú už od 15.00 hodiny prebiehať vianočné mini trhy. Návštevníkom sviatočnú náladu spríjemní Detský folklórny súbor Dukátik pri Základnej umeleckej škole J. L. Bellu v Kremnici s ľudovou hudbou Majerovcov, ktorí spoločne pripravili program so živým betlehemom a vianočnými koledami.

Podujatie podporili: Mesto Kremnica, Bach systems s. r. o., Elba a.s. Kremnica, Kremnická banská spoločnosť, s.r.o., Mincovňa Kremnica, š. p., OZ Kremnica nad zlato. Všetkým srdečne ďakujeme!

Vstupné na koncert:

8 € dospelí v predpredaji / 10 € dospelí v deň koncertu
5 € deti, študenti, seniori, ZŤP

Vstupenky na koncert je možné zakúpiť si v predpredaji na výstave Pôvab kameninových záhrad (Štefánikovo nám. 32/38) alebo v expozícii Líce a rub peňazí (Štefánikovo nám. 10/19).

Kontakt:

NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica
muzeum@nbs.sk
www.muzeumkremnica.sk
www.facebook.com/muzeumKremnica
tel. 045/6744165 (Pôvab kameninových záhrad),
045/6780308 (Líce a rub peňazí)

Vianočné trhy budú tento rok aj v medzibrání

Mesto Kremnica a Kultúrne a informačné centrum tento rok organizujú vianočné trhy v priestoroch mestského barbakanu.

V Kremnici sa vianočné trhy tento rok uskutočnia až na dvoch miestach. Okrem mini trhov, ktoré sa budú konať 18. decembra o 15.00 v areáli Mestského hradu, sa týždeň pred Štedrým dňom v medzibrání uskutočnia Kremnické vianočné trhy. Priestor barbakanu tak na štyri dni získa typickú vianočnú atmosféru.

Okoloidúci si budú môcť vychutnať punč, varené víno či rôzne iné sviatočné špeciality.

Tešíme sa na vás od 19. do 22. decembra v medzibrání.

Veronika Chrienová

Opera nehryzie

Je opera nejaká obluda alebo príšera? Môže nás pohryzt' alebo zjesť? Na tieto a aj iné otázky sme dostali odpoveď dňa 4.11. 2016.

V tento deň boli u nás na návšteve hneď dvaja hostia, divadelný herec Martin Vanek a ilustrátor Tomáš Eniac Cíger. V tomto roku vyšla ich spoločná kniha určená deťmi čitateľom pod názvom Opera nehryzie.

Martin knihu napísal a Tomáš ju celú ilustroval svojimi vtipnými obrázkami. Tomáš priznal, že predtým, než začal knihu ilustrovať, o opere nevedel vôbec nič. Teraz sa v tejto oblasti cíti takmer „ako doma“. A prečo si Martin Vanek vybral práve takúto tému? Pretože má rád vážnu hudbu a všetko čo s ňou súvisí a chce deťom ukázať, že aj v opere to môže byť zábavné. Všetkým deťom vrelo odporúčame si túto naozaj krásnu knihu prečítať a Martinovi a Tomášovi ďakujeme za príjemný čas a ďakujeme tiež za obohatenie detskej literatúry touto knihou.

Knižnica Jána Kollára
Radoslava Fillová

Piknik Bazárik

Hou hou hou maminy
nová správa, že sa v meste Kremnica Piknik Bazárik usporadúva.

Akropola
9. 12.
od 15.00
do 18.00 hod.

Krásne veci od žikovnic, vyzdobia Vám vianočný byt. Tak ak aj ty niečo tvoríš, dones, predaj a zarobíš.

Detičky
zas zabavíme a dobrotku pripravíme.
Tešíme sa na vás.

Vianoce
sú za dverami, prídte kúpiť darček aj vy.

MIKULÁŠSKY BAZÁRIK

Viac info na plagátoch, na kremnické maminy a na 0915 284 483

ZuŠ J.L.Bellu v Kremnici

Vás pozýva na výstavu

LETTRIZMUS

..alebo, písmom sa dá nielen písať

od 12.12.2016

Mestský Úrad v Kremnici

ZuŠ J.L.Bellu v Kremnici

Vás pozýva na

VIANOČNÝ KONCERT

21.12. 2016 o 17:00 hod.

MSKs Kremnica

Pravda o Veľestúre

Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici a mesto Kremnica usporiadali dňa 10. novembra 2016 v radnej sieni Mestského úradu v Kremnici slávnostné uvedenie knihy do života pod názvom: Tajné dejiny - Pravda o Veľestúre. Najväčšie záhadu Slovenska, autor Ján Ducár z Prešova. Autor je neprofesionálny historik a milovník vlastivedy.

V programe spestrenom prednesom poézie členkou MO MS Kremnica a hudobnou vložkou ZUŠ J. L. Bellu Kremnica s príhovormi vystúpili: Ing. Mgr. Alexander Ferencík, primátor mesta Kremnica, Doc. Ing. Vladimír Štollmann, CSc. PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Mgr. Viliam Komora, člen výboru Matice slovenskej v Martine. Následne autor knihy uviedol, že prvým impulzom venovania sa téme Veľestúr od roku 1991 bola kniha Antonína Horáka „O Slovanoch trochu jinak“. S Horákom nadviazal písomný styk. Následne začal zbierať všetko, čo sa týka Veľestúra a písať príspevky do novin a časopisov. Získané informácie má k dnešnému dňu usporiadané podľa autorov v troch hrubých šanonoch, z ktorých čerpal poznatky uvedené v knihe, v ktorej uviedol svoj názor na pravosť rúnového písma. Už desaťročia sa medzi odborníkmi i občanmi vedie spor o záhadnom nápisu na skale na Ve-

lestúre nachádzajúcej sa nad chatou Hostinec. O tejto tématike sa doteraz popísalo viacero populárnych článkov v tlači, vznikli i viaceré televízne relácie. Ale až úspešný román „Veľestúr“ známeho slovenského spisovateľa Jozefa Banáša, znovu spropagoval Veľestúr medzi občanmi, i keď autor len na tento vrch umiestnil časť umeleckého príbehu. Na spropagovanie Križka i Veľestúru Ing. Ducár podal návrh na vytvorenie náučného chodníka Pavla Križku, začínajúceho sa od jeho rodného domu v Banskej Bystrici, vedúceho popri skale na Veľestúre, chaty Hostinec a končiac v Kremnici pri jeho dome, kde ukončil svoju životnú púť a hrobe na cintoríne. Ďalej navrhol nad skalou s rúnovým písmom postaviť drevenú rozhľadňu. V závere svojho príspevku odpovedal na otázky dané z publika.

Súhlasím s autorom knihy Ing. Ducárom o pravosti rúnových nápisov, ktorých pravosť je dodnes spochybňovaná odborníkmi bez predloženia jednoznačných dokladov a Križko obviňovaný z falšovania nápisu. Rúnové nápisy existujú aj v iných krajinách a nikomu to nevádi. Antonín Horák uvádza citujem "Križko bol bádateľom Slovenského národného múzea v Bratislave. V roku 1860 sa zaujímal o praslovenské nápisy. Kolegovia z múzea ho upozornili, že podobné nápisy sú aj na skalách nad Kremnicou, (už museli existovať skôr)". Križko na jeseň roku 1861 objavil neďaleko Veľestúra balvan s rytinami a nazval ho „Hrobový nápis“. V roku 1864 našiel na Veľestúre ďalší nápis s rúnovým písmom. Od objavenia znakov za obdobie 67 rokov nik rúnové písmo nespochybnil, aj keď si ho boli obzrieť viacerí občania i Maďari, ktorí žili v tom čase v Kremnici. Na Slovensku v tej dobe bola silná maďarizácia do roku 1918 a Križko bol uznávaná osobnosť Slovákov

- národovec. Matunák sa až po smrti Križka (1902) vybral v roku 1922 hľadať písmo a keď ho nenašiel, bolo už zarastené machom, tak si myslel, že ho zmyl dážď, lebo bolo na slabej trachytovej skale. Využil to na očiernenie Križka, že je falšovateľom nápisu. Proti tvrdeniu Matunáka svedčí aj skutočnosť, že keby bol Križko strojom písma, tak by sa nebol dopustil chýb pri odpise a preklade písma. Davorin Zunkovič uvádza citujem: Ani za desaťročie po skončení prvej svetovej vojny nik pravosť písma nespochybnil. Až v roku 1928 Michal Matunák v knihe „Z dejín slobodného a hlavného banského mesta Kremnice“ to prvý spochybnil konštatovaním, že písmo je na slabej trachytovej skale, kde sa neutrží ani 200 rokov. Pritom nepredložil ani jediný dôkaz o nepravosti nápisu. Len v poznámke pod čiarou vsunul vysvetlenie. "Kremnické podanie hovorí, že umným pôvodcom nápisov bol Križko, kresličom Klenens a rytcom Moravčík" a nič viac". Matunákovým stúpencom to stačilo na obvinenie Križka z vyhotovenia falzifikátu písma, čo u mnohých odborníkov pretrváva až do dnešných dní. Rudolf Irša si prezrel a fotil písma na Veľestúre a cvičnej skale v meste. Pomocou počítačovej techniky a počítačových programov skonštatoval, že nápisy na Veľestúre a skúšobnom kameni sú zhotovené inými nástrojmi a inou osobou. Podľa neho je „Skúšobný kameň iba jednoduchý pokus o diskreditáciu Križka“. Záverom vyslovujem želanie, že vydaná kniha Ing. Ducára podnieti v krátkej dobe odborníkov, ktorý zodpovedne po preskúmaní rúnového písma jednoznačne preukážu pravosť alebo nepravosť písma. Knihu Pravda o Veľestúre je možné si zakúpiť v Kultúrnom a informačnom centre v Kremnici, cena 15€.

December v kine Akropola

Filmy, koncerty, divadlo...pod jednou strechou

Filmy

Nespoznáný

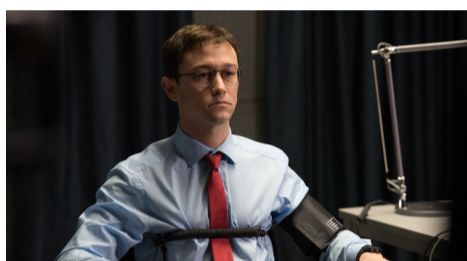

SOBOTA 3.12. o 19.00

Film je intímny rezom do života legendárneho speváka Richarda Müllera na pozadí jeho koncertného turné s kapelou Fragile.

Slovensko, 2016, 84 min

Snowden

STREDA 7.12. o 19.00

Edward Snowden zmenil súčasný svet ako málokto iný človek. Strhujúci príbeh, ktorý viedol až k najväčšej špionážnej kauze modernej doby.

Nemecko, USA, 2016, 134 min

Toto je náš svet

STREDA 14.12. o 19.00

V lesoch na severozápade USA žije Ben, ktorý oddane vychováva svojich šesť detí. Následkom tragických udalostí je nútený spolu s nimi opustiť ich alternatívny svet a vydať sa do toho skutočného.

USA, 2016, 118 min

Sedem statočných

STREDA 21.12. o 19.00

Legendárny western Johna Sturgesa, príbeh o siedmich pištoľníkoch, ktorí sa nechajú najať hŕstkou chudobných dedičanov, aby bránili ich životy a majetok pred bandou chamtivých banditov.

USA, 1960, 128 min

Koncerty

2. december 21.00

Fuera Fondo

V rámci svojho zimného Winter Tour 2016 zavítajú chlapi opäť po rokoch aj do Kremnice.

Ešte nadupanejšie aranžmány a autorské skladby v štýle: ska – raggae – punk – gypsy – balkan – a ešte niečo navyše!

10. december 18.00

Vianoce s Kollárovcami

Po necelom roku sa Kollárovci opäť vracajú do Kremnice.

Tentokrát však predstavia skladby zo svojho nového pripravovaného CD...

16. december 20.00

Tublatanka revival

Najväčšie hity legendy slovenského rocku zahrá naživo novomestská kapela Rockovanka

••••• Kremnickí vedci •••••

Prof. Ing. Mária Pavlovič, PhD.

Vysokoškolský pedagóg, elektrotechnický inžinier, spoluautor patentov, držiteľ ocenenia Vedec roka STU 2007

narodený 08.08.1963 v Martine

Štúdiá

Základnú školu v Kremnici navštevoval v rokoch 1969 – 1977. Po štúdiách na kremnickom gymnáziu, kde maturoval v roku 1981, sa rozhodol pokračovať v štúdiách na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave (dnešnej Slovenskej technickej univerzity – STU). Odbor Mikroelektronika, zameranie Elektrofyzikálne metódy a prístroje, ukončil s červeným indexom a Cenou Ministra školstva SR. V rokoch 1988 – 1993 pokračoval v aspirantskom štúdiu na Katedre jadrovej fyziky a techniky, tej istej univerzity a fakulty v odbore "Fyzika kondenzovaných sústav a akustika". V máji 1994 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu na tému "Lineárny elektrostatičný urýchlo-

vač pre materiálový výskum" a získal titul "Kandidát matematicko-fyzikálnych vied". 11. septembra 2001 mal pred VR FEI STU habilitačnú prednášku na tému "Fyzikálne základy iónovej terapie" a zároveň obhajobu habilitačnej práce "Príspevok k využitiu urýchľovačov v materiálovom výskume a v terapii nádorových ochorení". 01. októbra 2001 bol menovaný za docenta v odbore Jadrová a subjadrová fyzika a 28. novembra 2011 ho prezident SR vymenoval za profesora v odbore Elektrotechnológie a materiály.

Zamestnanie a pobyty v zahraničí

Od roku 1986 do roku 1996 pôsobil ako výskumný pracovník Laboratória iónových zväzkov na Katedre jadrovej fyziky a techniky Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. V rokoch 1993 až 1999 absolvoval niekoľko pobytov v zahraničí a to: 1993 – 1994 CERN Associate, full-time member of the AUSTRON Accelerator Study Group, Ženeva, Švajčiarsko, 1995 Visiting scientist, GSI Darmstadt, Nemecko, 1997 – 1999 Visiting scientist, GSI Darmstadt, Nemecko, 1999 CERN consultant, Proton-Ion Medical Machine Study, Ženeva, Švajčiarsko, 1999 Visiting scientist, Med-AUSTRON Project, Wiener Neustadt, Rakúsko. V rokoch 1996 – 1999 pôsobil v Cyklotrónovom laboratóriu Slovenského metrologického ústavu v Bratislave na pozícii výskumný pracovník. Od roku 2000 pôsobí ako vysokoškolský učiteľ na Katedre jadrovej fyziky a techniky (dnes Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva), Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave. V roku 2003 absolvoval zahraničný pobyt v Spojenom ústave jadrových výskumov, Dubna, RF. 5 rokov - od roku 2003 do roku 2007 bol konzultantom výskumného tímu MedAustron, Wiener Neustadt v Rakúsku. Od 01. 02. 2012 do 28. 02.2015 pôsobil na funkčnom

mieste profesora v odbore „Elektrotechnológia a materiály“ na FEI STU v Bratislave. Od 01. marca 2015 pôsobí na funkčnom mieste profesora v odbore „Elektrotechnika“ na FEI STU v Bratislave.

Tvorba, činnosť, vedenie výskumných projektov

1997 – 1998: Proposal for a Dedicated Ion Beam Facility for Cancer Therapy, Joined Proposal of University of Heidelberg, German Cancer Research Centre Heidelberg and GSI Darmstadt, Germany, September 1998.

2003 – 2005: VEGA 1/0274/03 „Štúdium urýchľovačov a rozvoj jadrovej fyzikálnych metód pre biomedicínsky výskum“.

2003 – 2005: MVTS Rak/Slov/FEISTU1/03 „Urýchľovač pre iónovú terapiu protónmi a iónmi uhlíka“

2004 – 2006: 6. RP GSI-INTAS "Experimental and Theoretical Study of Energy Deposition and Residual Activation Induced by Uranium Ions to Model the Beam Loss Hazards in the GSI Future Facility"

2006 – 2007: INTERREG III/A „Grenzüber-schreitende Forschungskooperation und Standort-entwicklung MedAustron“

2007 – 2008: 6. RP GSI-INTAS "Irradiation Test of Magnetic Alloy and Organic Insulator Materials"

2007 - 2008: EU/INTAS/07 „Štúdium vybraných problémov transportu iónových zväzkov a konštrukčných materiálov nových typov urýchľovačov“

2012 – 2014: „Internacionalizácia a realizácia vzdelávania v interdisciplinárnych odboroch“, KEGA 019STU-4/2012.

Odborný profil

Univerzitné vzdelanie v odbore Mikroelektronika, zameranie Elektrofyzikálne metódy a prístroje zahrňovalo v sebe základné poznatky z oblasti fyziky tuhých látok a fyziky materiálov, vákuovej fyziky a techniky, jadrovej fyziky, kvantovej a štatistic-

kej fyziky, fyziky a techniky urýchľovačov, dozimetrie, spektroskopických metód a interakcie žiarenia s látkou. V priebehu profesionálnej kariéry bolo toto základné vzdelanie prehĺbované predovšetkým v nasledovných oblastiach:

- interakcia iónových zväzkov s látkou a analýza a modifikácia materiálov iónovými zväzkami;

- vákuová fyzika a technika, návrh, stavba a prevádzka vákuových systémov v oblasti vysokého vákuu;

- fyzika a technika urýchľovačov, iónová optika, transport zväzkov;

- iónová terapia, návrh urýchľovačov a centier iónovej terapie;

- materiálový výskum, vplyv iónového žiarenia na konštrukčné materiály urýchľovačov.

Prof. Ing. Mária Pavlovič, PhD. je spoluautorom 4 US, 5 Európskych a 2 Japonských patentov na vynález špeciálnych rotujúcich ióno-optických systémov pre transport terapeutických zväzkov iónov (tzv. gantry) a na návrh nemocničných urýchľovačov pre iónovú terapiu.

Ocenenia

1986: Cena Ministra školstva SR za dosiahnuté študijné výsledky

2000: Ocenenie "Pamätnou medailou pri príležitosti 125 rokov Metrickej konvencie", udelenej Úradom pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR, december 2000.

2005: Cena Ministra školstva SR za vedu a výskum v kategórii "Výskum a vývoj"

2007: Vedec roka 2007 v kategórii "Významný vedecký prínos"

2008: Čestné uznanie v celoslovenskej vedecko-technickej súťaži „Hlava roka 2008“

2013: Majster STU v tenise (štvorhra)

Jaroslav Slašťan
Knižnica Jána Kollára v Kremnici
Foto: archív prof. Ing. M. Pavloviča, PhD.

Žijúca osobnosť nášho mesta

Pani magistra Božena Schniererová. Rodená Kremničanka. Absolventka vysokej školy Konštantína Filozofa v Nitre v odbore sociálna práca.

V mladosti prešla niektorými inými zamestnaniami. Už štvrté desaťrocie je jej životným poslaním práca s odkázanými seniormi, ale aj mladšími postihnutými v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb v Kremnici. Mal som možnosť pobudnúť v zariadení takmer tri roky /2012-2015/ a postupne pozorovať a hlbšie sa zoznámiť s jej záslužnou až filantropickou prácou.

Bola najskôr vedúcou, neskôr riaditeľkou zariadenia. Vo funkcii si vedie s prehľadom a veľmi dobre. Jej práca je charakteristická sústavnými tvorivými nápadmi. Domov postupne zveľaďovala a modernizovala, aby spĺňal pre ľudí požiadavky skutočného domova a v mnohom nadštandardné podmienky. Istotne sa zaslúžila aj o presťahovanie zariadenia do lepších priestorových podmienok.

Zariadenie má okrem pomerne komfortných obývacích izieb aj spoločenské priestory a hygienické zariadenia. Každé lôžko je zo zdravotníckym personálom spojené domácim telefónom. Nechýbajú televízory, chladničky. Úsek rehabilitácie je vybavený napríklad aj finančne nákladnými cvičiacimi strojmi. Vzorne funguje aj pracovná rehabilitácia. Podnecujú sa cieľavedome individuálne schopnosti a nadanie klientov. Sústavnne sa organizujú zaujímavé podujatia, vychádzky a výlety, návštevy kultúrnych podujatí a výstav. Dbá sa o rozvíjanie kontaktov klientov s príbuznými, priateľmi a známymi. Nechýbajú stretnutia s predstaviteľmi mesta, inštitúcií, školami a inými zariadeniami rovnakého aj iného typu-doma aj v zahraničí. Pozornosť je venovaná aj životným jubileám a osobným sviatkom klientov. Nepretržite sa sleduje vý-

voj zdravotného stavu obyvateľov domova a patričná lekárska starostlivosť podľa aktuálnej potreby. Pozornosť sa venuje aj prevencii – organizovanie preventívnych lekárskech prehliadok, snímkovanie pľúc, pravidelné meranie krvného tlaku, váženie – sledovanie hmotnosti ľudí.

Sociálne odkázaným sa poskytuje aj oblečenie a obuv v nevyhnutnom rozsahu a viacerí majú aj zníženú úhradu za pobyt v zariadení. Zariadenie patrí medzi menšie. Preto niektorí pracovníci /vhodnejšie je povedať pracovníčky/ vykonávajú kumulované funkcie.

Pani riaditeľka ide aj v tomto smere príkladom. Keď treba, neštiepi sa zastúpiť chýbajúcu pracovníčku v práčovni, či postarať sa o kvetinové záhony, alebo roznášať stravu klientom na stoly v jedálni. Chvályhodné sú jej sústavné formy spojené s klientmi a poznávanie ich potrieb a priání. Zariadenie má aj centrálny rozhlas s označením všetkých priestorov, ktorý sa využíva aj na denné rozhlasové relácie.

Jednoznačne treba povedať, že klientom je umožnené prežívať plnohodnotnú jeseň života. Dbá sa aj o dodržiavanie všeobecných sviatkov vrátane výzdoby, slávnostnej stravy a stolovania, patričných kultúrnych programov, prihovorov vedenia, pozdravov hostí a samozrejme aj blahoželaní. Výnimkou nebývajú ani drobné darčeky pre obyvateľov Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb.

Za takú rozvetvenú ľudomilnú prácu sa treba všetkým zamestnancom a najmä pani riaditeľke Mgr. Božene Schniererovej v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb Kremnica úprimne v tomto predvianočnom čase poďakovať.

Marian Vojtko

Zabudli sme na Jozefa Horvátha

Som pozorným čitateľom Kremnických novín a medzi moje obľúbené rubriky, patrí aj pravidelné okienko o osobnostiach spätých s našim mestom, ktoré pripravuje naša knižnica. Ako amatérsky záujemca o históriu nášho mesta som tu získal už veľa nových informácií a poznatkov. Dozvedáme sa tu zaujímavosti o rôznych osobnostiach; niekedy aj o takých, ktoré cez naše mesto len prešli alebo sa tu narodili a nezanechali hlbšiu stopu v našom meste.

Žiaľ, na také osobnosti, ktoré v našom meste priamo žili a aktívne tu verejne pôsobili, niekedy zabúdame. Nepochybne medzi takéto osobnosti patrí aj dlhoročný medzivojnový starosta nášho mesta, organizátor a popredný priamy účastník SNP v pozícii predsedu revolučného národného výboru v Kremnici, pán Jozef Horváth. Dňa 29. septembra v tomto roku uplynulo 130 rokov od narodenia Jozefa Horvátha (narodil sa 29.9.1886 v Hodruši - Hámroch). Neopostrehol som, že by sa kdekoľvek o tom vyskytla, čo len malá zmienka. Pritom je to osobnosť, výsledky činnosti ktorej máme denne pred očami, ako napr. hotel na Skalke, mestské kúpalisko a športové ihriská, kasárne (dnes PN), nocľaháreň a sociálne byty pod nocľahárňou, internát pre nepočujúcich, atď. Podľa môjho názoru je to snáď najvýznamnejšia osobnosť nášho mesta v 20. storočí a domnievam sa, že poznanie života tejto osobnosti nám môže veľa dať aj v súčasnosti. Bude snáď príležitosť toto naše pochybenie napraviť. Veď 4.1. 2017 to bude 60 rokov od úmrtia Jozefa Horvátha. A možno by bolo pri tejto príležitosti vhodné pozrieť sa aj na jeho hrob na mestskom cintoríne, či je v takom stave, ktorý zodpovedá významu tejto osobnosti pre naše mesto.

Anton Vaský

Spomíname na svojich blízkych

*Neplačte
a nechajte ma v pokoji spať.
Nebolo mi dopriate s vami byť.
Nebolo lieku,
aby som mohol ďalej žiť.*

Dňa 10. novembra 2016 sme si pripomenuli 2 roky, čo nás navždy opustil náš milovaný

Jozef Gloviak.

*S láskou a úctou na neho spomínajú a za tichú spomienku
ďakujú dcéry Claudia a Adriana s rodinami.*

Kremničania ako ich nepoznáme – človek v pozadí

Jedným z takýchto obyvateľov, ktorého si Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici pripomenul na besede, je Pavel Károly. Narodil sa v roku 1951 na Šumiáci. Po ukončení základného vzdelania úspešne zložil prijímacie skúšky na umeleckú školu, ktoré sa toho času konali v Bratislave. Teta ho prihlásila na Strednú umelecko-priemyselnú školu, ktorá sa práve dňa 1. septembra 1966 otvárala v Kremnici, na základe potreby vtedajšej Štátnej mincovne. V prvom roku sa otvorili dva odbory – umelecké kováčstvo a zámočníctvo, a plošné a plastické rytie kovov. Neskoršie postupne vznikali ďalšie odbory. Ako chlapec z dediny chcel byť kováčom, lebo vedel, čo to obnáša. Vedenie školy študentov rozdelilo na dve skupiny do odborov a on sa automaticky dostal medzi rytcov. Snaha o prestup medzi kováčov mu nebola povolená. Po úspešnom ukončení štúdia, škola mu natoľko učarovala, že po skončení vojenčiny na školu nastúpil ako učiteľ a pôsobil tu bežmála 43 rokov až do odchodu do dôchodku. Za toto obdobie učil mnoho žiakov, z ktorých sa viacerí stali manželmi a učil aj ich deti, čo svedčilo o dôvere, ktorá sa voči škole prechovávala. Pavel Károly je medailér a rytec, z ktorého prácou sa

každý z nás stretávame dennodenne a ani si to nevedomujeme. S bývalým spolužiakom Jánom Černajom je spoluautorom slovenských obehových 10, 20 a 50 centových euromincí a autorom viacerých medailí a pamätných mincí vydaných pri rôznych príležitostiach pre zberateľov. V roku 2009 pre Národnú banku Slovenska navrhol pamätnú dvojeurovú mincu, ktorá bola vydaná pri príležitosti 20. výročia udalostí zo 17. novembra 1989. Z podaných troch návrhov víťazne vyšiel ten, na ktorom je zobrazený zvon, zložený zo zväzku kľúčov. Je členom Združenia medailérov Slovenska a svoju medailérsku tvorbu prezentuje na výstavách doma i v zahraničí.

Záverom besedy, ktorú moderovala Matilda Olbrichtová, pripomenul, že škola za uplynulé roky svojho pôsobenia pripravila do života množstvo absolventov, ktorí dnes úspešne pôsobia vo vlastných firmách. Sú významnými kultúrno-spoločenskými osobnosťami, známymi nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Odpovedal na otázky napríklad: vysvetlil postup ako vzniká medaila, alebo pamätná minca od návrhu nákrasu až po vyhotovenie razidla a vyrazenia výrobku.

Milan Rybársky

Spoločenská kronika

Naši najmenší

Kryštof Pagáč
Zoja Filandová
Radoslav Chlapovič
Marek Šramaty
Vladimír Berko

Rodičom srdečne blahoželáme!

Lúčime sa

Helena Lalová
Peter Píri
František Príhoda
Marian Páchnik
Emília Patschová

Češť ich pamiatke!

Manželstvo uzavreli

Marek Ančin – Lenka Šafáriková
Lukáš Fronk – Dana Šoóšová
Ing. Róbert Puček – Ing. Gabriela Hromádková

Veľa šťastia na spoločnej ceste životom!

Ostávame mladí, aj keď sme seniori

Október je vždy mesiacom, kedy si uctievať starších. Tak tomu bolo aj v predposledný víkend spomínaného mesiaca. Zväz invalidov v Kremnici usporiadal pre svojich členov posedenie pri špekáčikoch na pive. No v tomto prípade nešlo klubom len o to, aby zasýtili svoje žalúdky, ale aby dali potravu aj duši. Na posedenie pozvali MUDr. Helgu Niklesovú, ktorá sa okrem histórie regiónu zaoberá aj osvetou. Invalidom zdôraznila, aká dôležitá je prevencia pri chrípkových ochoreniach. Aké dôležité je včasné očkovanie a v neposlednom rade aj to, ako chrípka negatívne pôsobí pri ochoreniach v seniorskom veku – vysokom tlaku, srdcovo cievnych ochoreniach, cukrovke atď.

Stretnutie bolo, podľa zúčastnených, veľkým prínosom. Nielen v októbri, ale celý rok by sme si mali vážiť to, že sme aj vo vyššom veku mobilní, veselí a spoločenský. K tomu vám dopomôžu stretnutia a nielen dobré jedlo, ale i kus vzdelania.

Anna Hufková

POTULKY SVETOM

KANADA

Kanada. Krajina, do ktorej človek vstupuje s rešpektom, no i obrovským vzrušením. Krajina, kde systém funguje, ľudia sú spokojní, žijúci v podmienkach, aké pre ne vytvorili ich prastarí rodičia (či rodičia), prichádzajúci z rôznych častí sveta, hľadajú lepšie (slobodnejšie) miesto pre život. A oni sú im za to dostatočne vďační. Hrdý Kanadan vie, že pochádza z tých odvážnych, ktorí sa neuspokojili s málom, či slepým nasledovaním systému alebo bedákaním a vykročili vpred do neistoty, pripravení nevzdať sa. Častokrát bez akejkoľvek podpory v tomto ďalekom svete.

Celý svet v jednom štáte, to je multikultúrny raj nežijúci v mieri

Očakávala som, že ľudia tu budú milí, no popravde ma prekvapilo, že je to aj úprimné, bez dávky faloše a sarkazmu, s akou som sa stretla v štáte kúsok na juh, teda USA, kde zdravý sedliacky rozum dal zbohom väčšine obyvateľov (nechcem generalizovať, len vyjadrujem svoj názor podložený osobnou skúsenosťou). Ľudia sa tu usmievajú, lebo sa usmievať chcú. Tí pracujúci v službách sú tu pre vás a vy nemáte pocit, že čašníka obťažujete vašou objednávkou, ba naopak, niekoľkokrát sa vedľa vášho stola otočí so širokým úsmevom a otázkou, či je všetko v poriadku a pri objednávaní vám vymenuje všetky špeciality dňa. Podrobné znalosti o ponúkaných nápojoch, či jedlách sú u obsluhy samozrejmosťou, čo veľakrát milo prekvapí (evidentne majú dobré školenie a chuť pracovať). Nečudo, od vašej spokojnosti totiž závisí výška ich sprepitného, ktoré je v Kanade povinné.

Skutočne srdečný a chápaný je však aj ktokoľvek iný. Domáci sa k vám správajú s úctou a rešpektom a prejavujú prirodzený záujem o to, odkiaľ pochádzate, prečo ste sem prišli a pod. Komunita Čechov a Slovákov žijúcich v Kanade je tiež pomerne silná a početná (predovšetkým v západnej časti krajiny), a tak v závislosti od mesta, v ktorom žijete môžete udržiavať vrelé vzťahy so svojimi rodákmi. Tu ľudia na svoje korene nezabúdajú a toto povedomie je u nich podporované od útleho veku.

Ďalšou z charakteristických črt je ich zmysel pre humor, ktorý korení každú načatú konverzáciu. A práve konverzácie je to, čo hneď po hokeji robia najradšej. Prihovorí sa každému, len tak, aby reč nestála. Za súčasť disponovania mnohými vedomosťami. Snáď niet Kanadana, ktorý by nemiloval konšpiračné teórie. Aj o nich sa dokážu rozprávať dlhé minúty.

Človek sa tu tiež necíti neisto v prípade, že level jeho angličtiny nie je na úplne najvyššej úrovni. Kanada je dvojjazyčná krajina a všetky nápisy (či už na dopravných značkách, alebo produktoch) sú ako v angličtine, tak vo francúzštine. A keďže každý je odinakaľ, len nie originál

z Kanady (česť výnimkám), úroveň jazyka sa líši a všetci to chápu. Kanadan z frankofónnej časti ani poriadne anglicky nevie a počas cestovania na západ sa dohovára rukami nohami, keďže Západniari zase neovládajú tento lubozvučný „jazyk lásky“.

Príroda nadovšetko

Hrdý Kanadan si tiež hlboko váži možnosť byť obklopený tolkou nádherou v podobe nekonečnej prírody, akou tento druhý najväčší štát sveta disponuje. Možno tu nájsť naozaj všetko (teda okrem púšte a dažďových pralesov). Kanadská príroda svojou rozmanitosťou v mnohom pripomína tú našu. Azda preto je také jednoduché cítiť sa tu ako doma. Zmiešané lesy hrajúce farbami počas jesene, dlhé mrazivé zimy (čo je u nás skôr už rarita), pred ktorými niektorí utekajú do teplejších krajín (alebo sa skrývajú napr. do najväčšieho podzemného nákupného centra v Edmontone), skalnaté pohoria dvíhajúce sa do výšky skoro ako Tatry, ihličnany, rieky a jazerá. Národné parky ako Banff, Jasper, či Kootenay svojou krásou vyražajú dych a človek pri ich prechádzaní nestačí sledovať. Za každou zákrutou Vás vítajú nové a čoraz krajšie pohľady. Azda najväčším zážitkom však bola jazda tzv. Sea to Sky cestou z Vancouveru priamo do Squamishu a ďalej smer Whistler. Otvorené ústa, nedýchanie a opakovanie slova WOW je diagnóza, ktorou trpí každý, kto tadiaľto prechádza.

Ľudia sú s prírodou vžití na maximum a svoje outdoorové aktivity prispôbujú danému ročnému obdobiu. Aj preto sa zjazdovky počas leta menia na bajkové dráhy a lanovky tak môžu ťahať celoročne. Nadšencov je viac než dost. Ak by bola vôľa, Skalka by bola na niečo podobné ako stvorená (ak)! Bunjee jumping, zip lining, lezenie po skalách a mnohé iné adrenalínové športy, ktorými sa to tu priam hemží. Jazerá zase počas mrazivých zím slúžia ako klziská a v teplejších dňoch si tu ľudia užívajú kajaking alebo paddle boarding. V lese brázdí turistické chodníčky mnoho trekkerov, avšak bez spreja proti medvedom, či zvončeku (to aby medveď vedel, že sa blížite) ani na krok!

Lesy sú ich plné a stret s nimi môže končiť tragicky. Preto nenechávajte nič na náhodu. Miestna komunita vám bez problémov poskytne školenie, čo robiť v prípade, keď takého „Yogiho“ predsa len stretnete. Aj nám sa podarilo jedného uvidieť, no našťastie spoza okna auta.

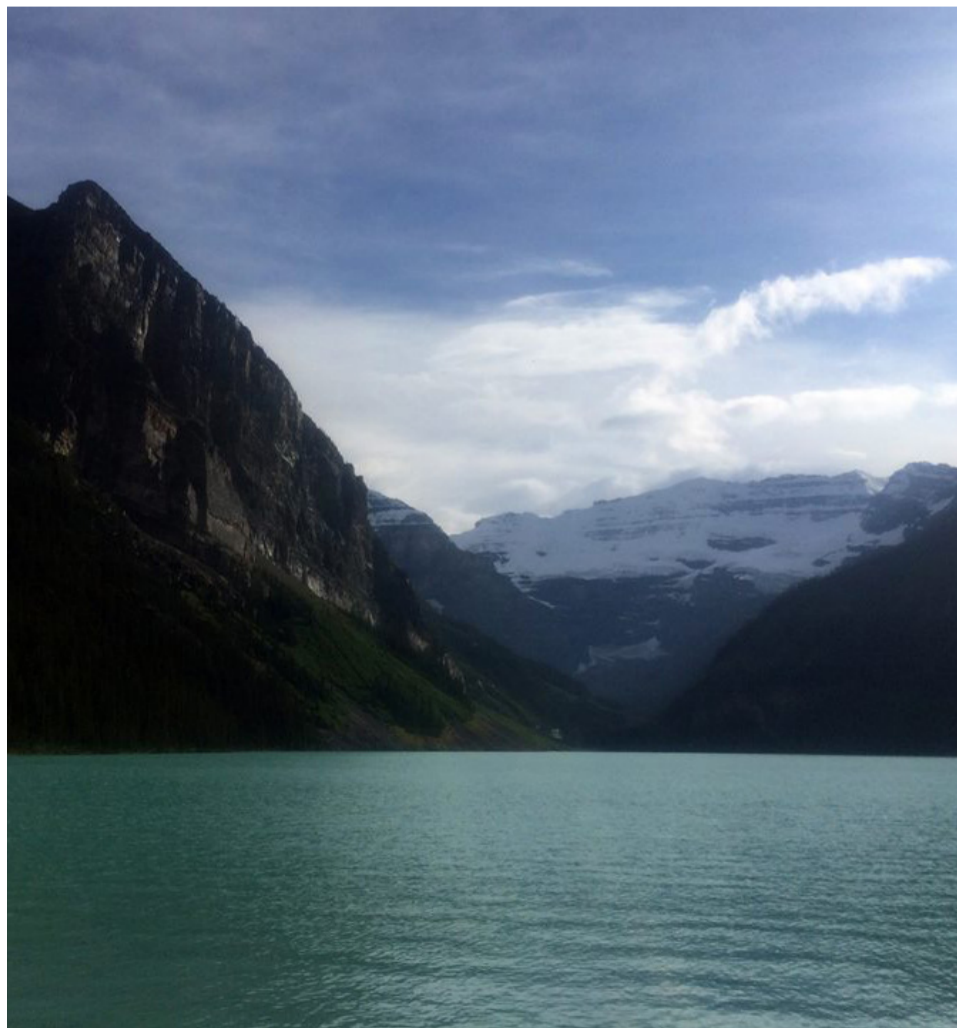
Putin na tanieri Kanadanov alebo „S poutine žiješ na 100%!“

Prvý pohľad na slávnu poutine, ktorá s najväčšou pravdepodobnosťou vznikla (ako inak) náhodou len pred 60 rokmi, nebol príliš vábny a jedlo vyzeralo, ako by ho niekto práve vyvrátil. Krajinu treba ale skúsiť so všetkým, čo k tomu patrí a pri pohľade na mľaskajúcich prísediach som zhodnotila, že to asi nebude až taká katastrofa. Tak podme na to! A vtedy to prišlo, to známe „nebíčko v papulke“. Tak chutné a pritom úplne jednoduché. Neverila som, že spojenie hranoliek s hrudkami tvrdého syru poliate hustou tmavohnedou omáčkou z hovädzieho vývaru môže byť tak dobré! Táto trojkombinácia dá síce zabráť tráviacemu traktu, nakoľko sa ani zďaleka nejedná o ľahké jedlo, no k takému pivku je ako stvorené. A podľa slov jedného z Kanadanov, kto neochutnal poutine, uživa si život len na 96%!

Dnes už samozrejme nájdete poutine na milión spôsobov. Áno, aj na sladko. Videla som tiež hot dog, kde párok nahradzovala poutine a dokonca si ju môžete objednať aj na pizzi. To máte asi ako naša pizza a lá Salaš so slaninkou, klobáskou a bryndzou. Talian by len krútil hlavou. No tá tradičná (a pre mňa aj najchutnejšia) poutine je len jedna!

Nakoniec sa mi teda potvrdilo, že poutine ako národné jedlo pozliepané so zdanlivo nezlúčiteľných ingrediencií dokonale charakterizuje svoju krajinu. Rôznorodý kanadský národ rovnako „pozliepaný“ z azda všetkých kútov sveta funguje v praxi minimálne tak dobre, ako poutine chutí. Ktovie, čo by ale na francúzsky znejúci názov označujúci túto severoamerickú pochúťku povedali takí gurmani z európskeho Francúška...

Martina Trginová

SRDEČNE VÁS POZÝVAME NA HUDOBNÉ POPOLUDNIE

Adventná radosť

v nedeľu 11. decembra 2016 o 15:30

Evanjelický kostol Kremnica

*Vystúp na vysoký vrch, Sion,
hlásateľ radostnej zvesti,
hlasno zvolaj, Jeruzalem,
hlásateľ radostnej zvesti!
Hlasno volaj, neboj sa,
povedz judským mestám:
Ajhl'a, Boh váš! Ajhl'a, Hospodin,
Pán prichádza s mocou,
Jeho rameno zasahuje.
Hl'a, Jeho mzda je pri Ňom
a Jeho odmena je pred Ním.
Iz 40:8-9*

Účinkujú:
Janko Siroma (Srbsko)
Martin Beran (Česko)
Nikola Nižník
Martina Papánková
Jozef Pacek

Bežecký memoriál Vladimíra Sabola po 22. krát

Horská služba Kremnické vrchy usporiadala pri chate Hostinec v Kremnických vrchoch v prvú októbrovú sobotu 22. roč. Memoriálu Vladimíra Sabola – horského behu na 11, 5 km. Podujatie sa uskutočňuje na počesť Kremničana Vladimíra Sabola, bývalého člena Horskej služby, lyžiara, turistu, lyžiarskeho rozhodcu, propagátora Kremnických vrchov, s ktorým sme sa navždy rozlúčili v r.1993.

Na trati vedúcej sčasti po južnom okruhu zimnej lyžiarskej Bielej stopy (Hostinec – Tri Kríže – Velestúr – Zlatá studňa – Lopúchový vrch – Kráľické sedlo – po Južnej zväžnici – Zolova chata – Hostinec) pretekalo 32 bežcov a bežkýň. Pre členov Horskej služby slúžia tieto preteky aj ako fyzická preverka pred blížiacou sa zimnou sezónou. Absolútnym víťazom sa stal Ján Néger z ŠKP Martin, pôvodcom Kremničan a odchovanec kremnického bežekého lyžovania.

Výsledky:

Muži, absolútne poradie (27 štartujúcich): 1. Ján Néger (ŠKP Martin) 42:06; 2. Ivan Pavlík (KBBS Turčianske Teplice) 43:40; 3. Martin Kapšo (Zabehni zdravie) 43:47; 4. Marcel Horvát (Inter Horná Ves); 6. Pavol Urgela (MKL Kremnica); 7. Branislav Grossman; 8. Milan Vlček (obaja Zabehni zdravie); 10. Gabriel Schmidt; 11. Miroslav Schmidt (obaja MKL Kremnica); 12. Matúš Bíreš (Zabehni zdravie); 13. Ladislav Karrach (TJ Biela stopa Kremnica); 15. Roman Kapšo (MKL Kremnica); 16. Norbert Švanda (Horská služba); 17. Slavomír Hružá (TJ Biela stopa Kremnica); 18. Karol Tapfer; 22. Dalibor Schmidt 25. Ivan Petráš; 26. Viktor Halíř (všetci Horská služba); 27. Andrej Zahradník (TJ Biela stopa Kremnica)

Ženy, absolútne poradie (5): 1. Mária Iskrová (Horská služba) 55:47; 2. Alena Víglaská (Banská Bystrica) 58:17; 3. Sára Golhová (MKL Kremnica) 59:31; 5. Monika Golhová (MŠ Dolná ul. Kremnica)

Muži do 35 rokov: 1. Martin Kapšo; 2. Marcel Horvát; 4. Branislav Grossmann; 5. Milan Vlček; 6. Matúš Bíreš

Muži 36-50-roční: 1. Ján Néger; 3. Pavol Urgela; 5. Gabriel Schmidt, 6. Miroslav Schmidt; 7. Ladislav Karrach; 9. Karol Tapfer; 11. Dalibor Schmidt; 12. Viktor Halíř

Muži 51-roční a st.: 1. Roman Kapšo; 2. Norbert Švanda; 3. Slavomír Hružá; 6. Ivan Petráš; 7. Andrej Zahradník

Ženy do 35 rokov: 1. Sára Golhová

Ženy 36-ročné a st.: 1. Mária Iskrová; 4. Monika Golhová

Jozef Mecele

Pretekári pred štartovým výstrelom. Foto: Ivan Petráš

Skalka sa v polovici novembra stala prvým strediskom na Slovensku, kde sa bežkovalo

Na Skalke pri Kremnici sa už 13. novembra bežkovalo. Skalka sa tak stala prvým strediskom na Slovensku, kde sa mohli bežkári lyžovať na upravených tratiach.

Bežkárske trate na Štadióne Rudolfa Čillíka boli napriek iba 10 cm vrstve snehu od nedele 13. novembra upravené a vhodné na užívanie si tohto zimného športu najmä vďaka firme Cyklosanté v Kremnici. „V sobotu večer sa nám podarilo upraviť in-line okruh do stavu, že sami bežkári boli príjemné prekvapení. Preto sme sa s kamarátmi dohodli a

vo večerných hodinách urobili kus práce - nahádzali sme na in-line okruh na viaceré miesta sneh a hneď aj upravili finišerom. Verím, že dobrá lyžovačka vydrží niekoľko dní,“ vyjadril sa Roman Béreš z Cyklosanté.

Skalka pri Kremnici sa nachádza vo výške 1220 m nad morom. Upravený bežkársky okruh má dĺžku 2 km a je

osvetlený do 21.00. S pribúdajúcim snehom dĺžka upravených tratí môže dosiahnuť viac ako 70 km.

Zostáva len veriť, že nám snehová nádielka bude priať aj v ďalších zimných mesiacoch.

Veronika Chrienová
foto: Marián Vojtko

V reprezentačných družstvách SR v behu na lyžiach má zastúpenie aj MKL Kremnica

V reprezentačných družstvách Slovenska Bežeckého úseku Slovenskej lyžiarskej asociácie (BÚ SLA) na sezónu 2016-2017 figurujú aj lyžiar-bežci Mestského klubu lyžiarov (MKL) Kremnica.

Olympijské nádeje, dievčatá - Rebeka Gabčíková, vrcholným podujatím tejto kategórie bude EYOF – Zimný olympijský festival mládeže v tureckom Erzurume (11. – 18. 2. 2017).

Akademické družstvo - Martin Kapšo, Michal Polačko, Erik Urgela, David Brünn, vrcholným podujatím bude SZU – Svetová zimná univerziáda v kazašskom Almati (29. 1. – 8. 2. 2017).

Okrem toho sú členmi reprezentácie aj odchovanci MKL Kremnica:

Olympijské nádeje, chlapci - Kristián Klouda (ŠKP B. Bystrica)

Olympijské nádeje, dievčatá - Lucia Michalíková (ŠKP B. Bystrica)

Jozef Mecele

Erik Urgela z Hornej Vsi, člen MKL Kremnica, študent Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v B. Bystrici reprezentoval slovenský akademický šport už na dvoch svetových univerziádach - v r. 2013 v talianskom Val di Fiemme a v r. 2015 na Štrbskom Plese vo Vysokých Tatrách. Na fotografii Erik Urgela vľavo so svojim trénerom Jozefom Brünnom na Svetovej zimnej univerziáde 2015 na Štrbskom Plese, kde dosiahol pekné 16. miesto na 10 km klasicky. Foto: Jozef Mecele

Na Mikuláša do Kremnice zavíta Coca - cola kamión

Na Štefánikovom námestí v Kremnici vás bude čakať program už od 16:00. Spoločne sa všetci naučíme špeciálny Vianočný tanec, ktorý si potom aj so Santom spolu zatancujeme. Celý výťažok z akcie bude venovaný na dobročinné účely jednej vybranej organizácie navštíveného mesta. Peniaze tak budú využité v prospech tých, ktorí to naozaj potrebujú.

Presne o 16:30 na námestie dorazí vo svojom červenom Vianočnom kamióne Santa Claus. Na pamiatku sa môžete odfotiť s niektorým z jeho

škriatkov a tí odvážnejší môžu ísť navštíviť priamo Santa Clausa v jeho izbičke. Keď sa posadíte na jeho kolená a pošepkáte svoje želanie, stačí už len jeden úsmev do objektívu a potom môžete na pódiu Santovi zarecitovať peknú básničku. Svoje fotografie so Santom si môžete stiahnuť na stránke www.coca-cola.sk v sekcii Vianočný kamión.

Tak neváhajte a prídte podporiť dobrú vec! Tešíme sa na vás!

Vianočný kamión prichádza...

Kremnica Štefánikovo námestie
7. december 16.00 hod.

Viac informácií na:
f a www.coca-cola.sk

Logo Coca-Cola, Trade Dress Coca-Cola a Coca-Cola dynamická šrafova registrovaná ochranná známka spoločnosti The Coca-Cola Company.

Inzercia

LEKÁREŇ Recept

VAŠA KREMNICKÁ LEKÁREŇ

Meranie krvného tlaku odborníkom v piatok 16. 12.

Odborník z oblasti zdravia vám zmeria krvný tlak a poradí, ako ho správne merať v pohodlí domova.

+ zľavová poukážka na kúpu tlakomeru **HARTMANN**

OTVÁRACIE HODINY

PO - PIA	7.00 - 17.00
SO	8.00 - 12.00
NE	Zatvorené

KONTAKT

Zodpovedný farmaceut:
Pharmdr. Anežka Hricová

045/ 539 32 08

kremnica@lekarenrecept.sk
Dolná 49/21, 967 01 Kremnica

RIADKOVÁ INZERCIA

Ponúkame opravy a predaj šijacích strojov a náhradných dielov.
Tel. 0907 129 671

Inzercia

RINGBÜRGER
VÍNO STARÝCH MIEST

Kremnitzer Ringbürger
Districtus Slovackia Controlatus
Cuvée červené suché
— 2012 —

Vianoce s **RINGBÜRGEROM**

Využite ponuku 5+1 fľaša
ZADARMO

a doprajte si Ringbürgera pod stromček i na vianočný stôl.
Objednávajte na telefónnom čísle 0903 521 555
alebo priamo v Kultúrnom a informačnom centre.

www.ringburger.sk

Nasledujúce číslo Kremnických novín má uzávierku 12. decembra 2016.